

echim vancea
●
domeniu public

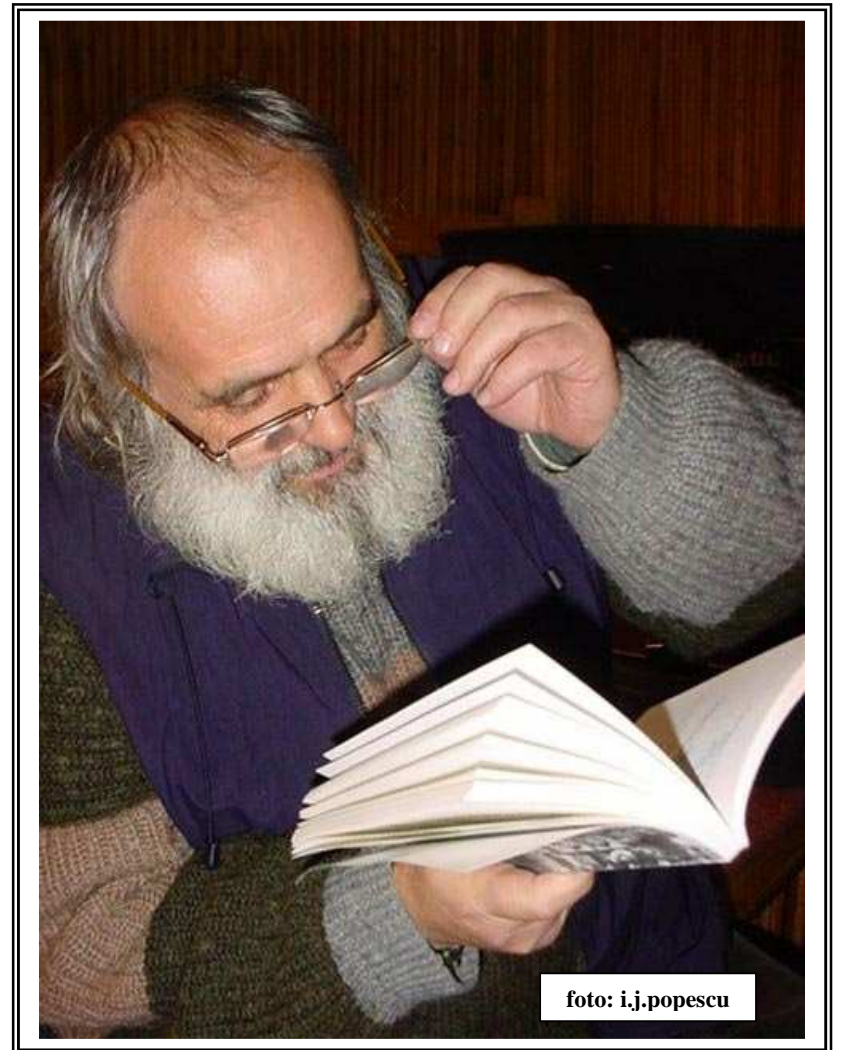

foto: i.j.popescu

echim vancea

***domeniu
public***

Prefață de: Gheorghe Grigurcu

editura **limes**

2007

3

coperta: valentin rozsnyai

editor: mircea petean

© editura **limes**, 2007
str.snagov, 3/19
400420 – cluj-napoca
tel./fax:0264-544109; 0723-194022

e-mail:edituralimes@.ro
office@edituralimes.ro
www.edituralimes.ro

ISBN 978-973-726-225-7

echim vancea pe „drumul mătăsii”

Poeții sentimentali sunt în genere disimulați. Dându-și seama că tiradele patetice, grandilocvența nu prea conving, ei urmează calea unei confesiuni indirecte, în câmpul căreia universul obiectelor, decorul, atmosfera ambianței joacă rolul unor factori de comunicare, încărcăți de mister sufletesc. Expresia retorică fiind ocolită, creatorii de acest tip preferă un registru mai mult ori mai puțin fantezist ce se amendează printr-o ironie mai mult ori mai puțin accentuată. Ei modelează o lume în care trăsăturile celei aievea apar contracarate prin infuzia de imaginar. Un imaginar uneori tolerant, alteori înclinat spre sarcasm. Echim Vancea ia distanță față de orașul mic-provincial, „plin de făpturi păguboase”, depozitar al unui absurd compact: „corso-ul plin de bălegar / și de zgomote triste / de la o vreme pâinea-i / din nou / pe cartelă iar șearpele-i un obiect pierdut / prizonier ochilor tăi. / beethoven un monstru când tu ai d gătit pentru / tăcerea unei declarații de dragoste ușor obosite / târziu de tot am aflat că cineva vorbește acolo. / profeții mângâie naivi învolburata cenușă a părinților sufocați de ritmul tobelor galbene îndepărtându-se // apăsătoare și // neputincioase” (în spatele lemnului de cruce). Corespunzător tipului de „hoinar singuratic”, poetul precizează că e vorba de un oraș cu zăvoarele trase, cu singurătatea străjuită de cruci febricitante, adăpostind o „grămadă de manuscrise” în spatele cărora se află, enigmatic,

„surâsul nomadului”. Altă dată urbea în cauză e specificată precum un sălaș al damnării: „orașul se dezmeticea greu / din fereastra hotelului. / – «să cazi ca un înger și să te ridici ca om!» – / strigă câte unul așa mai plin de sine” (poate că visul ți-a ridicat palmele). Autorului nostru nu-i rămâne decât să oscileze între cele două ipostaze.

În calitate de înger căzut, Echim Vancea compune un psalm eretic, în care dă glas firii sale impetuoase, unei exuberanțe goliardice: „sunt nebun / după capriciile tale. / te înalță și ne iartă” (sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă). De asemenea obișnuiește a deforma, nu fără voluptate, miturile, transcriindu-le pe fila actualității derizorii: „ana și-a dat seama de fraiereala pusă la cale de manole / – ăla de-și făcea veacu' pă la trustu' lu' negru vodă – / și când urla că zidu-i strânge țâța ea se lăsa iubită de un altu' / – unu' tocma' picat din cer și ajuns magaziner pă la cimitiru' acela plin de cleptomani ce lucrau numa' pă ploaie să nu li se vadă urmele (te bucură și te lasă iubită). În postura umană strecoară notele unei acute solitudini care, cu cât încearcă a o înăbuși, cu atât rezonează cu un mai puternic efect fabulos: „singurătatea are niște unghii mult mai prejos de cinism / și am o plăcere uneori să mă culc pe calea ferată / așa dintr-o dată / și mai ales așa pentru a scăpa de voi / emițătorii de timbre tot limbind pe față și pe dos hagiâlăcul / unui picior de lemn / mult prea conștient de suflarea tatălui. bă echime / toate ținuturile împăratului au scris corect numele lui numai că nu s-au / potrivit poruncile. / pentru ziua aceea / –

iote mă cum au crescut unghiile alea neținând seama de porunca împăratului" (*dialog pe marginea unui dialog*). Dar sub presiunea continuă a izolării vitalitatea nativă pălește, se inhibă. Inițial plin de-o candidă îndrăzneală, poetul devine timid, „se strecoară” printre zidurile orășenești până la „cel mai apropiat anotimp”, chiar și durerile și le simte „înstrăinate”, emite „spirite” spre a-și face curaj: „tu vorbești de ochi și te uiți la picioare! / – se dezlănțuie droaia de ochi / încercând să aducă / laude dimineții lipite de buzele vecinei” (*insomnia bătrânului fiu*). Sau: „și trebuie să mor pe datorie / să mă îngroape promițându-mi că visul nu o să mă doară” (*carte la închis de pleoape*).

Se încheagă un ton mizerabilist al acestui discurs ce are aerul a păși pe o frânghie, echilibrându-se între refuzul emfazei și mărturia suferinței ineludabile, măsurată prin acuitatea imaginii. Clopotele dau vina pe anotimpuri, lumina de deasupra acoperișelor răstoarnă pasărea albă de foame, umbra fierbe în buzunare străine, busuiocul e sătul de credință, piatra îngenunche lacrima, întrebarea e nestatornică precum aburul băii comunale, batista se lipește de cerul gurii uscate de sete, orașul se odihnește ca o torță picurând în tăcere, la capătul întrebărilor sunt așezate dormitoare, un ochi obosit intră în moarte și iese dintr-însa. Așadar un duh expresionist animă aceste corespondențe amare care traduc un destin în răspăr. Închipuindu-și „o clipă” că ar fi putut fi „fericit”, autorul recade „într-un colț al paginii” sale lirice ca-n singurul loc al experienței (relative).

O asemenea condiție pare să fie stinsă prin limpezirea scriiturii, când mâlurile contondentelor asociații se depun la fund, rămânând la suprafață armonia unei pătrunzătoare elegii: „totdeauna este o pădărie pe apă și când pleci lăsând / ușa deschisă și când umbra de fluturi pe munte / apune și iar când tăcerea cutreieră setea nestinsă. Închuire/malul și-ntemnițează țărâna și cheia / o aruncă odată cu frunzele din cimitir. / într-ascuns deasupra pădurii coboară zăpada / și urme de corbi se risipesc în nadir // cincizeci de gratii noaptea o acoperă-ncet. în / ieslea goală ascultăm cum / se chinuie vântul și dimineața / și-amiaza se duc cu cercul acela. / vai pietrei căzută / din stâncă odată cu sfântul” (nu pleca lăsând ușa deschisă).

În creația sentimentului criptat (și nu prea) Echim Vancea, iubitorii de poezie pot găsi numeroase imagini, versuri, texte încântătoare, întrucât, neîncumetându-se să aleagă, abrupt, „absența sau visul”, bardul alege „drumul mătășii” care este expresia poetică.

■ **Gheorghe Grigurcu**

căderea din timpi

te bucură și te lasă iubită

nimic mai mincinos decât un scop precis. aici știi bine ce ai de făcut și ce ai făcut. ce trebuie să faci mi se pare că va trebui să le spui. dă-mi voie să-mi bag seara asta într-un gest masculin prin care ești dat la o parte. află bă că într-un timp foarte scurt – altceva e pe pământ – ana și-a dat seama de fraierea pusă la cale de manole / – ăla de-și făcea veacu' pă la trustu' lu' negru vodă – / și când urla că zidu-i strânge țâța ea se lăsa iubită de un altu' / – unu' tocma' picat din cer și ajuns magaziner pă la cimitiru' ăla plin de cleptomani ce lucrau numa' pă ploaie să nu li se vadă urmele – că manole ăsta nu știa numa' câteva cuvinte. cum ar fi:

*hotarmeșternemeșmajăvamăorașdijmăilișbirăulăcuime
gieșpârgarsălașbașoltuztâlharaprodherteghitleanuricv
itezchelciugfelchinducatcheltuimarfăsechereștaraldăma
șgândpecchezașbănuibelșugchibzuichipfăgăduisobăîng
ăduiîntâlnimereumântuineamseamătalpătulaibadogbol
undboldpotilarășcăbatimașbumbcheifăcorbacifeleluifed
eufiocpalincășpansabăușurluitemeteuuiagăpârgarcorha
zfăgăduitboldfotoghinbarșonlepedeudohanleveșefeleşu
gbătăușmeșteșugcăărăușeleșteuilăuimașlocașpușcăbere
chetchefdandanamofttabietbaremgeabatamandoldorati
ptilhalalharamcapsomanchefliugogomanhoțomanfistich
iuhazliudurduliuanarhietirananomalieipocrizieanatemăfl
egmănostimprotipendadăsimandicosbabațațăanostaif
aspoliloghiecartoforipochimenistericalelăhuzăplicmamo*

*șmaghernițăfandosistambăchivernisealăigrasieaghiazm
ăamvonpronienevricalecartoforagonisicântecospățoaie
uțitiapăfuralătrapisafemeieprânzzeamăburtăbuzărânză
aburgușăscrumcăciulăbacibalegăbrânzăburdufcăpușă
ăgarmânzurgstânățapurdăzergroapămalbaurcioară
pupăzășopârlăviezurebradbrusturecoacăzemazăremătr
ăgunădoinăsâmburepăstaiedroaiegatanăuc...*

și apoi nu se știa bucura nici de peisaj
și nici de femeia lui. se zice că ținea un jurnal de
vorbe de duh cum ar fi că „este interzis să faci
autostopul”. sau „strânge-ți tare coapsele să nu-mi
zgârii pomponul mai târziu când am să-mi cazez
bețigașul în sertarul tău”. ori „prostituția te scoate
din toate belelele cu condiția să te ții de ea”. sau că
numai
„mănată din bărbat în bărbat soția devine femeie”.
și multe altele de-i dădeau lacrimi chiorului. da' nu
trebuie să iei în seamă idioțeniile acestui idiot ce
protestează mereu în vacanță. mereu cu ochii la
buzunarele lui vodă doar doară s-o îndura măriă sa
să-i dea un concediu plătit chiar unu' prost plătit
numai să își poată prinde nevasta în flagrant.

individ mămăligit – manole acesta nu a rezistat mult
la proba singurătății și imediat ce s-o văzut cu ana
prinsă de zid și își fo luat zilele. amu o mai trece și
noaptea asta. da' nu-l văd revenind asupra minciunii.
ori poate nu mai sunt eu în stare să-l cred. în spatele
meu ana se bucură că s-o fo' lăsat iubită.

insomnia bătrânului fiu

urieșenia jumătății de veac odată nu a obosit
tot trântindu-mi florile pe masă. chiar de
vă sperie spusa
amintiți-vă de lemnul de luntre
însemnat – prin anii optzeci – cu numele meu
și cum a fost scos noaptea din cripta
orașului lemnul ăsta de luntre. nu vă mai
bateți capu' cu cocoșu' aiesta
ce nu mai cântă.
s-a săturat să se tăt
aburce pe gardu' vecinei – fericită și asta
că nu mai poate
să împartă semnul crucii – mult prea fraged
din cauza nuielilor putrede.

mă strecur pe sub ziduri
până la cel mai apropiat anotimp. „bă
tu vorbești de ochi și te uiți la picioare! / – se
dezlănțuie droaia de ochi / încercând să aducă laude
dimineții lipite de buzele vecinei. / înstrăinate-s
durerile ce pe sfârșite-s de-acum. /
bărbatul intrat în
clarul de lună o apucat-o pe drumul mătășii.

sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă

poemul săturat de umblat printre străini
descenușează sunetul clopotelor cerșind iluminarea
și dezamăgită de goliciunea fiului
fecioara devenită *mami* și-a prins crucea în doruri.
apa dezleagă logodna călcând (pe)
judecata omului. feriți potecile din cimitire. –
călcați numai pe morminte – șoaptele subterane
sunt un descântec post-lacrimă. îndeajuns sânge-i
doamne pentru o *judecată de apoi*.

îți ia mâna de pe tinerețea mea. sunt încă nebun
după fecioare în doliu și apusuri. bă *doamne*
hai s-o punem de o împăcare! adâncul tău
mister își este sieși suficientă muză. sunt nebun /
după capriciile tale. / te înalță și ne iartă.

elegie

– ciudat doar oboseala
mai ține în mâini
aventura doamnei elena /
îmi zice animalul acela
cu pielea subțire și sigur pe el. /.../
– nu-i cine știe ce de noaptea
asta îndobitocită
și deîngerizată / îmi zice – copilăria prea de
timpuriu supusă înțelegerii generale. /.../
– vezi centura ta de rugină
de mult nu mai
răspunde la salutul
preaadoormiților (întru Domnul?)
îmi zice dimineața strecurându-se
prin buzunarele sparte. /.../
*orice zi ar putea începe socotindu-se
o eminentă cenușie dacă
ar vrea să fie convinsă
că ne-a văzut singuri
pe câmp și în afara
programului*

discret mereu altcineva vine și demon să fii și
ceea ce repede ni sa-a dat nu poate fi repede
înstrăinat. nu de alta da' când beu nu găzduiesc.

nu pleca lăsând ușa deschisă

totdeauna este o păpădie pe apă și când pleci lăsând
ușa deschisă și când umbra de fluturi pe munte
apune și iar când tăcerea cutreieră setea nestinsă.

Încuie

malul și-ntemnițează țărâna și cheia
o aruncă odată cu frunzele din cimitir.
Într-ascuns deasupra pădurii coboară zăpada
și urme de corbi se risipesc în nadir.

cincizeci de gratii noaptea o acoperă-ncet. în
ieslea goală ascultăm cum
se chinuie vântul și dimineața
și-amiaza se duc cu cercul acela. vai pietrei căzută
din stâncă odată cu sfântul.

tratat (fals) de rectificare a unor nereguli

noaptea strânge în brațe crucile singurului
cimitir de vale. carnea lor goală stă mărturie
respirației malurilor văii și mai ales
zgomotelor înfășurate în durerea cuvintelor.

prețul buzelor mele
era un râu sărutat care mă sufoca
încât albul umbrei m-a încolăcit răzbunător:
noaptea nu poți „trăi sub umbra lui
printre neamuri /.../ la tine va trece potirul amarului
și te vei îmbăta și te vei dezgoli! stricato!”

consiliul orășenesc a scumpit iarăși biletele la
transportul local și la metrul cub de apă – cu
accent pe prețul metru-cubului de apă evacuată pe
când nouă „ne arde pielea ca un cuptor, de chinurile
foamei.” mai marii noștri privesc printre gene trupul
tău frumos pe când lemnul sicrielor abia mai rezistă
furtunii din umbră. pașii lor nu se înțeleg – de o
vreme – cu lumina piezișă din vale și apa se-ascunde
în aburul pâinii. te întoarce Doamne la tine-n ogradă
– noi ne vom întoarce în cimitire. știi doar că lumina
în numele tău – ne-a abandonat și nu mai visează
nimeni la tine. inutil-îi să părăsești nourul. e ziuă.

iar am crezut

sunetul cheii în ușă. / alături se simțea tremurul
destrămându-se în lama cuțitului. / spera să fie
altceva decât o dezamăgire de-o noapte. /
hulubii se roteau deasupra cimitirului
înnebunind așezarea cu zbenquielile lor. /
neprimitoare erau și străzile / și nu prea aveai
unde a preacurvi sau a te preasfinți / și simți
deodată nevoia să meargă / să facă orice numai să
nu rămână în locul acela. / pe o punte se pot
întâmpla multe și puntea era somnul și nu o puteai
pătrunde cu respect și-n tăcere. /
ocupantul provinciei se desprindea din fața mesei
acoperită cu cărțile de joc. / își aduna sângele
searbăd într-o găleată înzăpezită
pe malul unei ape. și nimeni nu mai cobora din pat
văzând-o acolo ghemuită în fum.

oaspete

ne-am obișnuit cu excepția de liniște.
după ce a mușcat din mărul greu de păcate
și s-a prionit cu mâinile în liniștea gardului
femeia se refuză din nou dragostei.
apoi îi pipăie omului ei oboseala
și murmură fericită: „*nea alecu*
nea alecu / tunde oaia și berbecu'!”

începe toamna
și bărbatul nu mai are poftă de nimic.
umbra lui a rămas
undeva
lipită de fruntea unui spin
martor tăcut al unei partide de amor.

la intrarea în parc
ne întâmpină un lamentabil amurg.

și ni se impută eșecul.

pe trotuar întunericul

femeia creștea din frica mea de moarte –
singură întrebată oftă-ntre genele-i etajate –
nestatornică precum aburul băii comunale.

rămânem aici pe scara de serviciu
să ne refacem cărarea și nodul cravatei.

rămânem aici sub țeava puștilor
sătui de atâta umbră adunată pe prunduri.

limbi de foc mistuie de cu seară cărările
și – în cohorte – magii năvălesc nebuni.

între viață și moarte apare zâmbetul
învățându-ne fețele lunii.

pe munte se aburește de ziuă.
femeia mușcă din iederă
apoi scâncește sub tăietura securii.

în larg
nici o corabie.

între pietre îngenunche poezia

nu mai pot fi și martor
și-ngăduit risipirii
cinei voastre de taină...

a fost un an sărac.
descurcați-vă singuri!
frica – o casă de toleranță pentru surdo-muți –
a fost proaspăt ignifugată
oasele singurătății – de-o vreme –

dau semne de-absență.
mai ușoară decât o fluturare de batistă
autoritatea nivelează în împrejurul tău
pași voci mâini

la mormântul eroului necunoscut din satul *nănești*
spre liniștirea patriei
a început să plouă cu înstrăinare

martor nu mai pot fi
și tot ce am văzut
trebuie să dispară
în palme glasul se împrajmuie cu ură
și piatra îngenunche lacrima

braconaj

caii ca un blestem fără umbră
ademeniți de îndoiala luminii
stăpânesc iarăși iarba și zorii.

în satul *nănești*
buletinul de știri
cade greu în tăcerea hotarelor.

în *săcăciosu*
peștii clatină malul apei
sprijinindu-se în mijlocul fecioarei
ce-și spală picioarele-n iza.

în *poduri*
soarele îndurerat de absurdul palmelor
bătătorite de pământ
își reazemă raza de stâlpul de înaltă tensiune.

noaptea timpul braconează cu-o joardă
cotețul găinilor.
liniștea se prelinge pe buza bolnavă a serii
și nimeni nu-ntreabă de ce-i atâta întuneric
în interiorul acestei lecții de anatomie.

un semn

o clipă am stat pe jos / într-un colț al paginii / scrie
așa – urlă nebunu' – / scrie așa – urlă întunericul / și
am scris că *ceea ce nu mișcă din loc*
provoacă / tristețe / suferință / noapte/ în pustia
fecioriei / și că numai flacăra mai crede în diminețile
reci în care agonizăm ca niște colonizatori
din oficiu. o clipă am crezut că
aș putea fi fericit – așa după placul inimii –
dar din colțul de pagină nu am prea știut ce să fac
cu cartea de identitate
și ce mai contează avatarurile dosăditului târg.

acolo unde umbra

de-o vreme / noaptea / se spune cuțitele
stau ascunse sub șei / caii simt privirea
duminicii și a lecturilor interzise

în noaptea aceasta luându-se după roua din
bătaia clopotelor caii și-au ales cuvântul în care să
moară / *mai bine o mână plină de odihnă / decât
amândoi pumnii plini de trudă și / goană după vânt /*
în noaptea aceea va trebui / poate / ca flacăra / de
groaza vieții de-acolo / să se îndepărteze de uși

vezi / tu / dragă / cum aștepti ziua de mâine și / mai
ales / vezi că / fiecare cuvânt / pe aici / amintește
de cai / și de ziduri / și aici / la birtul *la ultimu' leu*
se desprinde încet umbra și calu' acela știi tu /
bunicule / care îmi căuta ochii întâiași dată cu frică /
apoi cu dragoste / și mai pe urmă cu disperare /
convins fiind că *cine iubește argintul* de argint va
pieri / și / mai ales / cum că *prostia nebunului se
cunoaște din mulțimea cuvintelor / ... / caii /* habar nu
aveau / de sânii / tăi ioana / la intrarea în umbră
tot una îmi e de-i dimineață ori întuneric / neamul lui
s-a bucurat mult de potrivnicia fecioarei și a căzut.

săptămâna asta s-a oprit lângă jos pălăria!

pe asfaltul din fața săptămânii
dejunază timpul
unui prezent ce ieri a fost îndestul de limpede
de întrecime
unei zile care nu îl suferea prea obosită de atâta
căutare.
dă-mi mâna! oricând poți în schimb a mă da.
numai că
s-ar putea ca într-o zi de execuție
soarele să nu lase ca
în seara acelei zile buciul să sune cu jale.
săptămâna aceasta
îi avantajează pe cei ce așteaptă
aproape de far.

cu soarele-n ochi

întunericul are chef de vorbă.
ora caută un strop de odihnă la umbra
florii-soarelui.

singurătatea, în pas de evadare –
obișnuită încă să ciufulească numele proprii
mai păstrează lăcomia diurnă-a mulțimii.

neînțelegerea memoriei lui *Franz Kafka*
în viața obișnuită
are însemnătatea unei ierni
petrecută pe o stradă necunoscută
cu soarele în ochi.

carte la închis de pleoape

grinzile casei se trag din zăpadă
clopotele dau vina pe anotimpuri
lumina zvârlită peste acoperișuri
răstoarnă pasărea albă albind de foame.

*dar tu –
tu ce aștepti de la cel înecat
în dimineața nașterii tale?*

sfinții suferă-n icoane de tăcere
umbra fierbe în buzunare străine
busuiocul sătul de credință
privește cum se învechește lutul în mine.

...și numai orbul îndrăznește
să se arate fiarelor
numai el
poate să sărbătorească
șuvițele simple
ale clipei...

și trebuie să mor pe datorie
să mă îngroape
promițându-mi că visul
nu o să mă doară.

odihna păsării de pradă. iubirea și moartea

profeții mângâie naivi învolburata cenușă a
părinților sufocați de ritmul tobelor
galbene îndepărtându-se
apăsătoare și
neputincioase.

*„ești îndeajuns de frumoasă să fii nevastă și
nu fecioară”*

mâine vom fi – poate – și noi la rândul
nostru căpetenii
și ne vom spăla de lacrimi mâinile cu sabia și
vom intra
în temple nuntind printre aleși. regele îndoielii

mă copleșește cu transparenta digestie
a unei imunități scoasă din pravile și nisipuri ce
nu simt nimic. orașul își zuruie trotuarele
în fața templului.
bărbatul se îndepărtează tăcut în siajul unei
lacrimi martor unei nopți fără dragoste.
neamul lui s-a bucurat de potrivnicia fecioarei
și a căzut. o zi întregă
s-a auzit zornăitul lanțurilor cerșetorilor plătiți
ca să cânte viețile altora obosind cerul.

o noapte care nu ia sfârșit odată cu zorii

șearpele străjuie crucea din cimitirul fiarelor vechi
hrănindu-se cu lumina unor sori lingușitori – un ochi
obosit intră și iese din moarte și nimeni nu intră-n
mormânt. / doar eu cu șapca în mână / ca nu care
cumva să supăr lumina / mereu și mereu și mereu
și oricând rog a se trece cu vederea peste nepolitețea
proprietarilor de cimitire. buletinul meteorologic și
cartea de identitate s-au transformat în cărți de
impresii. / – fluturii mult prea departe de țărâm își
potrivesc zborul atârnați de creasta unui val și nu
mai au poftă de maci. / șarpele ce străjuiește crucea
din cimitirul de fiare vechi – numai până în dimineața
aceasta când toate din preajmă fi-vor udate de ploaie
– își va alege un alt apus să se stingă. – sub ploaia de
duble tăcerea jucătorilor lasă mult de dorit.
cândva – frumoasa mea – va ninge și noaptea. și câtă
tihnă ascunde sărbătoarea aceasta nepregătită
pentru înveșnicire și câtă limpezire îi trebuie potecii
ieșite din noapte să ajungă în munte. greșeala nu are
sfârșit încă și plecând din crucea drumului să îți faci
așteptare. din dragoste fierul se adună-n cătușe și
nu-i om să-l îngroape și nu-i pământ să-l ascundă. /
spaima lui tulbură apele scăpate pe drumuri – și din
lovituri se prelinge ușor frigul și rămășițele râsului.

după eveniment

singurătatea cuțitului
și oglinda murind de moarte ușoară
în locul meu.

cerșetoarea oarbă
sprijină pe umeri
zăpezile jelind
visul.

luna mă întâmpină
la intrarea
într-un pumn de țărână.

crizantema domolind bocetul
în loc să îți ducă ție grija
se bucură de mine.

desfigurata stare a unui schimb de opinii

tu măcinat de o îndoială târzie
îmbătrânești.

în întuneric
se scurg
nehotărâtele rugi.

se aude doar surâsul femeii.

și nimeni n-o săruta
nu-i umilea
surzenia de târfă bătrână
mi se ascunde oare ceva?

la o adică noaptea nopților te va surprinde odată cu zorii

s-a dus. zvâcni inima mea îndeajuns
de slobod. hulubi rătăcitori sfâșiați de roata
dimineții înțesate de plase îmi flutură numele
după întâia moarte zbatându-se în frâie.
n-o să mă scape. răspunde-mi că-i târziu.
ca să îți iei zborul ai grijă. prea dulce-i
fructul oprit.

soarele sfidând timpul și trăsăturile sale intime
promovează anumite schimbări înainte de a atinge
pământul și pragul ușilor tale. soarele.
floarea soarelui
și soarele mășii
neîngăduind luminii să treacă
dincolo de odaia de groază s-a dus. sau poate

adevărata rană-i noaptea nopților prea lungă
inegal și adânc respirând cu aripile larg desfăcute
în ciuda iubirii.
oho! dormi liniștită. plouă mai mult
decât te așteptai.

batista de doliu

dincolo de zidul *a cărui inimă este o cursă și nu laț* și ale cărui *mâini sunt niște lanțuri* ochii se deschideau în declin. la gura sobei cârduri de corbi în plină perioadă de rut așteptau gâtuiți de emoție – privind prin fereastră – lacrima să se răstoarne-n tăcere-n fereastră / – o batistă sărută mâna îndoliată a unei fecioare / pașii ascund / de-acuma / urma cinei de taină. – cuvintele înțeleptului *sunt plăcute, dar buzele nebunului îi aduc pieirea* dezgropați din tăceri. păianjeni înțelegători coboară în grădina adormită. fecioara privește mirată. nu a mai văzut încă un asemenea anotimp. / gleznelor sale mușcate de lupi aburesc în fiecare dimineață și puterea se simte victorioasă. abia de mai pot înghiți un gât de apă după atâta arșiță pentru ca mâine să se uite că *de aici va veni mult dispreț și mânie*. la ce mă gândi nu mai am. cineva îmi plânge pe umăr și dintr-o dată își aduce aminte că trebuie să plece acasă. în dimineața aceasta batista pierdută mi se lipește de cerul gurii uscată de sete. palmele nu-și mai aleg cuvintele și iarna abia de mai adăpostește altceva decât începutul de zi. și totuși între o femeie care țipă și o alta căreia i se albăstrește trupul prefer inima fierbinte a unei fecioare schimbând la rând anotimpurile în mazăga din cuib. cel care tace din nimic are dreptate.

osânda de uitare

noaptea cuțitele stau ascunse sub șei
spun cărțile de citire.
pământul îți simte privirea.

luându-se după roua din bătaia clopotelor
ochii și-au ales cuvântul în care să moară.

numai un telefon anonim
a oprit pământul
sub stele...

într-o zi vom avea nevoie de pași

vârsta haotică

În spatele lemnului de cruce

eu vreau să vă aduceți aminte
nu să trăiți ci să citiți ca să puteți și voi muri.

orașu-i un exemplu plin de fapte păguboase /
dacă ai avut sau ai o bunică frumoasă / ca să fii
sigur de fluierături atunci când ieși seara la braț
cu ea pe corso-ul plin de bălegar / de și zgomote
triste / de la o vreme pâinea-i / din nou / pe cartelă
iar șearpele-i un obiect pierdut / prizonier
ochilor tăi. / beethoven un monstru când tu ai de te
gătit pentru / tăcerea unei declarații de
dragoste ușor obosite / târziu de tot am aflat
că cineva vorbește acolo. / profeții mângâie
naivi învolburata cenușă a părinților sufocați de
ritmul tobelor galbene îndepărtându-se

apăsătoare și
neputincioase.

*„ești îndeajuns de frumoasă să fii nevastă și
nu fecioară”* mâine vom fi – poate – și noi la rândul
nostru căpetenii și ne vom spăla de lacrimi
mâinile / cu sabia și vom intra în temple nuntind
printre aleși. după-amiaza se așterne tăcută
peste oraș și fiul risipitor își șterge tălpile grele de
roua țarinei în lumina după-amiezii de octombrie.
febra sărbătorii de la șaptesprezece se stinge mută
în pulberea drumului. bărbatul se îndepărtează tăcut

în siajul unei lacrimi martoră unei nopți fără de
dragoste.

neamul lui s-a
bucurat de potrivnicia fecioarei și a căzut. o zi
s-a auzit zornăitul lanțurilor cerșetorilor plățiți
ca să cânte bucuria altuia până va obosi cerul.
întreagă

un pas înainte. / unul / și încă unul /
înainte de a se răspândi pe întreg pământul. /

față-n față cu zidul / cu mâinile legate la spate /
culcat pe burtă striga într-una că întunericul doare
dar nu a văzut nimic care să aibă privire / *nici aceea
spre care soarele se-ntoarce să o vadă...* / nimic
ce ar putea să rodească fără să blesteme.

frica de poem

inutil frumoaso să mă tachinezi mereu
spunându-mi că foame-i un sfetnic bun / în *ziua
mâniei* te păzește de omul fără prihană și mai are și
paharul gol în mână căci de la prima întâlnire
te va convinge că are nevoie de o geantă de umăr
și se va umple de mânie când își va da seama /
că s-ar putea să nu îți convină cuvintele lui
înveninând răsăritul. *cave poetam!* la încheieturile
mâinilor *conița lena* – poetă și prietenă din sud
de-a poetului – a ieșit în stradă veselă și cu inima
mulțumită – și-a prins dedeochiul lunii octombrie ca
să nu-i dea voie poetului să se adune și să-și apere
viața / ci doar *să nimicească / să omoare / și să
piardă împreună cu pruncii femeilor lui pe toți* aceia
pentru care cuvintele nu vor fi niciodată suficiente
pentru săgeata arcului său. a mea-i și o voi păstra pe
conița leana – *cave poetam!* – strigă poetul *valentin*
din camera sa în care domnește o dezordine absolută
/ el știind doar unde-s scrisorile nedeschise și cărțile
necitite / *nici noaptea măcar nu are odihnă inima lui
/.../ și aceasta-i o deșertăciune și o goană după vânt.*
nu-ți fă griji – poete – oamenii de pe aici nu știu să
citească. nu te lăsa prostit / *valentin* nu va deveni
niciodată tâmplar. apa râului nu-i pentru leul flămând.
în primele noroaie de octombrie visul învinge. ca și
cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

început

plouă și plouă
se încăpățânează
să plouă
și seara se desfată
cu destine la țintă
își amintește cu ură
zăpada ce nu mai contenea să confirme somnul
și umbra uscată – ea care *înaintea oricărui cuvânt
din ce-aș spune e (rugăminte de îmi da)
îngăduința (s-o fac)* pe necunoscutul orașului –
trecător nemișcat așteptând noutăți din pământ.

sub amurg cu șapca în mână –
într-o nebunie stupidă – rebotez străzile orașului
moleșit de ploaie și mă retrag discret căci
trimis-am scrisori tuturor și ele *de pace și de
supunere* vorbe cuprindeau – ca o
dovadă a timpului meu fără de glorie. lumina –
de la o vreme – a început să mă ducă de nas –
și mai ales și-a permis oarece răbdare în ceea ce
privește pedeapsa. – cât de tristă poate fi o seară
pentru o doamnă surprinsă în lumina menajeră a
unei raze de lună în luna de miere. abia mai târziu
cineva își aduse aminte că dreptul de a privi nu-i
aparține luminii. pe pământ altceva-i.

șearpele greu de timp

intrarea în moarte au numit-o cu strigăte.
urmele pașilor încărunțesc lăsându-se povară
unei gări din care nu mai pornim.
ochiul bate ridicol din pleoape

(sângerând recunoscător suferinței)
(fără stăpân e lumina!)

legea tăcerii nu te mai cunoaște
așa stând cu căciula în mână
rătăcind sub ajutorul nemijlocit al istoriei și mângâiat
de nestatornicia șarpelui greu de timp.
lângă picioarele tale arde rugul de sărbătoare.
în palme ți-a împietrit nepăsarea.
să îngenunchem așadar
obosiți cum suntem...
orașul se odihnește
ca o torță
picurând în tăcere.

așa cum lumina

mâinile-ți sunt asemenea ochiului /
adunătorului de frunze /
și nu mai ajung / nu îndrăznesc /
să aleagă absența / sau visul. / ce poate face
umbra castanului privindu-mă / pentru
o lumânare stinsă în care mereu se sprijină
zidul chemând la el muntele /
și adunătorii de frunze din parcul orașului /
într-o zi de octombrie târându-se sub ceasornice
părăsite de zăpezi în inima nopții
pentru o noapte de dragoste
cu măcelarul trandafirilor

cresc oasele peste tăceri alungând somnul nucilor /
privirile se scurg ușor peste schelete
tutuite / îmbrâncite / apostrofate /
pentru alte făpturi sau pentru fapte
pe care nu le știm / sau nu le știam cu adevărat / –
cu adevărat laolaltă și pentru totdeauna
alăptate-s cu frig / – îmi dă mâinile tale și uită
de tăcerea clopotelor de toamnă /
putrezind pentru o coroană de spini
care ar fi împotriva-ne. / nu suntem
vrednici de ea. / dovadă a dragostei –
o mână de cenușă în largul nopții.

drumul închinat apei și zeului

amar își striga zeul durerea pe *valea izei*.
amarnic pedepsea cuvântul tăcerea necunoscuților.
„cel unu' născut” alerga în fața cirezii.

desculț alerga. alerga și hotărnicia
cât îl ținea gura: „unu doi trei/baba la bordei.”
apoi se împotriva liniștii și slova nu-i era
auzită de nimeni.

spatele gol al femeii zace de mult în privirile
robilor. și de mult voiesc ei

să stingă lumina în dormitoarele
așezate la capătul întrebărilor.

– *iza* poartă la vale perechi de leagăne –
zeul plânge pe maluri. si-a tăiat buza
într-o frunză de răchită și nu mai poate fraza.

între crengile copacilor luna s-a pătat de la
funinginea gălăgioasă a câinilor satului. acum
putrezește și strigă.

să nu pleci în noaptea aceasta

închis într-o umbră lemnul de cruce se odihnește
pe praguri înșfăcând din când în când câte-o
să stea în picioare noaptea. „mă dor brațele de
când vă tot duc.” „sunteți tare grele!” striga fecioara
întunericii – și din nou se năștea și căpăta cuvânt
ostil femeia. copilul. bătrânul –

groapa din marginea golfului stă să se năruie.
o ia înaintea bărbatului. se rătăie între lumină și
întuneric înfigându-se în trupul femeii. „nu am
încredere în bărbatul care refuză o pereche de coapse
asemenea aurei mele!” – un strigăt în noapte. „tu cel
ce ești împotriva pieirii luminii mâhnitu-ți-ai calea. *noi
suntem cu noi.* blestemă și binecuvântează!” liniștea
țărâni
își stăpânește cu greu firea. prea multă lumină-i
afară și hulubii se împiedică în prea multele cuvinte de
dragoste. neliniștea întârzie în a mă
vrea viu. o poveste cu erori nu ajunge – ochii
înfricoșează lumina prefăcându-se în nimic

povestea pierdută

pe trotuare îngenunche ploaia. fiul golgotei îi
zâmbește țărâni și pietrei. /

lemnul abia încolțește pe retina lui –

- „am o mușcată.” /

- „mușcată-i nevastă-ta!”

- „de cine?”

- „de șoferi!” -

și zâmbea într-un colț de podea –
pe trotuare

hoțul de buzunare îmbătrânise numai
de după câțiva pași. cu cerul să nu-ți bați capul.
când va fi să dea socoteală pentru îmblânzirea
hulubilor să știi că te va mai vinde o dată.

râdeau

îndrăgostiții de cel mai
renumit ceasornicar din oraș.

noaptea adesea lasă afară umbra după-amiezii

mâhnită lumina se îneacă în vitrinele după-amiezii.
hulubii coboară în amurg umbrind cu aripile dealul
din care-abia mai rămâne câte o pată roșietică
 înfiptă în zona lanțului
târât de călătorul coborând în amurg.

octombrie adăpostește dorul și lacrima drumului.
apă de jur-împrejur numai apă și zidul sfărâmând
 rugi și ocară. mâhnită-i noaptea
risipită în muzica molimei. râvnit îi zâmbetul
supraviețuitorului de pe acuma.

dansul

întoarcerea de orice fel / se va desprinde de noi /
și cum altfel decât în *vederea nimicirii* ca să îi arate
femeii că se poate dăruia oricui *fără să fie chemat.* /
doamne în pașii mei ai sprijin și jug! nu te mai lăuda
pe la toate curțile cu prietenia mea. tăcerea durează
doar
treizeci de zile și apoi *voi intra la împărat / în ciuda
legii și dacă va fi să pier / voi pieri* dar nu voi mai
lăsa
nepedepsită urma zăpezii. hoții de buzunare au
îmbătrânit odată cu dimineața solstițiului. cu cerul să
nu-ți bați capul / când va fi să dea socoteală pentru
îmblânzirea hulubilor să știi că te va mai vinde o
dată.
însă nimic nu va mai înflori asemenea păpădiei
tristă galbenă și mută
marginii cărării vândută
cuprinsă de-o trecătoare sfială
ivită dintr-o absență goală
nimeni nu va mai fi alungat de la moarte
tropot de cizme / fulgere coboară / în înserarea
orașului ridiculizat de ploaia de vară. sicriele
dimineții mimează ușor răsăritul
dincolo fruntea lipită de geamul ferestrei
nu-i îndeajuns de fierbinte. / o apă limpede ca o
mișcare a umbrei se năpustește asupra întunericului.

discurs

printre furnizorii de moarte
își strecoară mâinile hoțul
da' și moșu'.

în tristețea zilei ploioase
privesc amândoi mireasa
din fața altarului. îi subtilizează
apoi/mirelui ceasu' bunicului.
și cum se furișează mireasa cu gașca ei
de înger prin codrul amuzat de vânătoarea
regală/le cade privirea în poală.

privește cum această pictură
de van gogh
își culege din lumină durerea și cât de
mahmuri sunt nuntașii în zori.

apoi ascultă-ți discursul civilizator
al muțeniei tale de proaspăt tâlhar.

doru-ți-i mă de un:

*tovarășefârtatesoțuleortacecamaradecârdașuleasociatu
lepărtașulesâmbrașuleprietenepețrecătoruleamicedom
nulemusiulechirulesignorecârmuitoruleconducătoruledo
mnitorestăpânitorulevoievodulebiruitorulecraiulegospo
darulecârmaciuleatotputerniculecreatoruledumnezeule
părinteputerniculeziditorulepreaînaltulemântuitorulesfâ*

*ntulenenebadeneicămoșuleascendentulebătrânuleunchi
uleghiujulevâjulebuniculeghiborțuleinaintașulenașule
ș.a.*

și de ce nu:

*imbecilulecretinuleidiotuletâmpituledobitoculeneghiobu
lenerodulestupidule*

și câte mai altele.

bă animalule doru-ți-i de-o iarbă.
de-un loc de privegheat.
de-o lumânare.
de-o pomană.
de-o slujbă de pomenire.
de-un priveghi.
de-o muzică bună?

închide fereastra și trage lutul gojgarule!
clopotele au limba amputată
și felcerii
au pus-o de-un chef nebun cu isadorele
venite să-ți țină de urât pe ultimul drum.

începe inventarul.
poftiți în trăsuri!

oceanul singur străin

oceanul la gura sobei.
soba într-o dimineață de iarnă.

câtă risipă pentru un ajutor reciproc
și câte eforturi, Doamne, pentru îngerii tăi
neliniștiți de lacrima legilor tale.

o, sahara,
cât Soare trecut-a prin brațele tale,
cât somn adunat-ai din
povestea celor *o mie și una de nopți!*

oceanul singur străin.

o seară cu o doamnă

din obișnuință / în după-amiaza cea de octombrie s-au apropiat de stâncă și m-au judecat pentru o altă femeie. nu am vrut să-i înțeleg dragostea. păi ce era să fac eram mai încolo cu o doamnă și pătimeam – crede-mă doamne. apoi am adormit pe așternutul fierbinte. dimineață m-a rugat să o scap de ziua de odinioară și de noaptea (singura) fără de dragoste. într-un fel m-am simțit vinovat (recunosc) dar trebuie să fie acolo ceva inviolabil. o promisiune. ceva. *s-a mai văzut că sub frică în locul rânduit pentru judecată domnește nelegiuirea și că în locul rânduit pentru dreptate este răutate. /* condamnații obolesc în zadar cerul. pentru a putea supraviețui orașul și-a amanetat lâna de aur și toate fecioarele. / nu-i urmați căci vă judecă cu nedreptate femeia și vă judecă după ceea ce tăinuți și-ați agonisit. / mulțumiți-vă cu femeia altuia și nu mai cârtiți cum că-i mai mare rușinea să o posezi singur când ai atâția dușmani mucezind rușinați de atâta prihană – bine știind că-i *mai bun sfârșitul unui lucru decât începutul lui* și că în disperare de timp niciodată n-or să mai fie nopți ca aceea.

poem pentru vina când vorbim

I. seara în urma noastră
și goana amurgului
călărind fără de vârstă.
octombrie – frunze și vânt...

un râu pleca din floare
și numai eu în spatele genelor tale
mă gândeam la întoarcere.
din brațele mele – crizanteme...

II. dimineața puhoiul se tânguie orei...
pădurile arzând
aveau gust de piatră. m-am oprit.
în curtea albă
stăruie mirosul de ruguri.

m-am aplecat sub ugere de iarbă –
un joc de teascuri din nisipuri –
și astfel câmpia în scurgere
mă alăpta din țipătul luminii.

III. orașul își face cruci pretutindeni.
împrejur tăcere și lucruri fără
de umbră –
legată de beznă luna-i văpaie.
inelul e pune de suspine.
am revenit pe pajiști.

lângă bisericile tânjind
după zgomote.
seara după închiderea ferestrelor
în odăi ne intră priviri
pline de funinginea pământului.

IV. o pasăre de priveghi
ce poftă de moarte
ce plagă a străzilor dosnice
te face una cu mine
când se umplu casele de noapte
de cum le atingi?
ierburi arse de secetă
voi mi-ați dat palida tăietură
lângă tâmplă
și pasărea care să-mi cânte în sânge.
când dornic de voi
pieptul mi se umple de lume.
dar astăzi
vitregă îmi este întoarcerea.

V. în urma noastră noaptea trăiește
pentru somn.
nebăgat de nimeni în seamă
mă dăru doamne unei stricate.
pe masa lungă am văzut
lumea
stând în uși
prorocind că vom fi fericiți.

în gramofone și în depărtare

scârțâie o turmă uriașă...
aproape de amintire
adolescența își face un cântec...

îmbrățișați pe timpul nopților
cutreierăm magazine închise
sub pleoape.
dintr-un loc luăm pește și fructe
din alt loc rupem din timp...
și așa ajungem –
în curțile albe pretutindeni în oraș –
ușor iritați
că putem dormi oriunde.
o jumătate de ceas noaptea
și-o petrece dansând.
apoi e ușoară și liberă.
totuși
mâna care apucă brațul iubitului
tremură doamne
prin tine și nu te doare
de parcă
nu ți-ar fi teamă că ne vom rupe
de timp.

VI. vai ție trandafir nepregătit pentru
moarte!
în amurgul acesta purtat
în deschizătura
cămășii
ce vei face
în dimineața

în care se va zămisli o zi nouă
spânzurată de funia
ocărilor mele?
al tuturor aici
acolo al cui
trandafir
căzut
în somnul funerar?

sora îmi fură nopțile
înfășurată în zăpezile –
sacrificate vecerniei –
între două morminte
chemându-mă!

VII. socotiți-mi zăpada iubită
atunci când mă mângâie
între aceste umbre de ziduri
ocrotită de ploaia
ce-mi spală pragul casei
și amintiți-vă de noaptea ce a venit
prea devreme..
eu știu că mai devreme
ori mai târziu
nimeni nu va dormi noaptea
când *ana* se va ruga pentru mine.
ploaia destinului strigă în somn.
trupul tău pentru mine...
pentru ultima oară
m-am rugat pentru tine.

VIII. din apele somnului

pedeapsa privirii se deșiră
prin casă.

dimineața plânsul tău de altădată
și pasărea neagră mă strigă.
să vorbim sărbătorind.
nunta amurgului de pământ e departe.

zăpezile au puterea părului tău
Și pașii noștri sunt beți de depărtare.
zidul are aceeași măsură.
elementară ca o lege uzată.

astăzi floarea-soarelui
ocrotindu-mă.
tu numai
lacrimă din ochiul mamei căzută
de-mpotrivire m-acuzi.
o umbră peste creanga de marmură
acoperă mormântul tatălui.

și copilul rugându-te
să te trezești.

nu mai strigă pe nimeni
pasărea ce cântă de noapte.
renunță.
știi că ești aproape.
în curând se va face lumină.

IX. ochii tăi sunt cărările

ce se usucă pe pietre.
mâinile tale mă apasă
așteptând ca o fiară
gura ta să vorbească
din lemnele negre –
dimineața așteaptă un țipăt.

pilat se ridică deasupra-mi.
i se refuză plăcerea unui
joc țigănesc.
din hale amăgirile nopții
ne cară trupurile
să le înlocuiască cu altele.
o față înainte de cină.

de zidul casei stă rezemat
un pieptene aspru.
în curtea mea sunt poteci împrejmuite
cu sârmă ghimpată.
strâng în brațe răni otrăvite.

X. de treptele pivniței
se sfarmă fluvii
în care zumzăie amintirile nopții.
brațe timide se sprijină
în rănile soldaților de plumb.
cârciumi vacante
în continuă creștere.
ierburi înveninându-mi oboseala.
zăpezile au pâine pe masă
și amintiri din camere igrasioase.

noaptea coboară să se adape
sub glezne lucios încrucișate.

lumina lumânării desfrânate
se gândește la orașele de pe maluri.
nu-i nimeni lângă adăpătoare.
brațe libere oferă
aventuri demult petrecute.

XI. trupuri neîmplinite sunt ceva omenesc
și aceste cuvinte încinse.
pedeapsa promite desfătări
și prietenii nu vor avea o fericire târzie.

XII. pe genunchii mei își așează cuibul
pasării năvălind în noapte.

în curtea albă orașul
se oprește din goană.

liniștit și prietenos inelul
pe deget întârzie.

lângă biserici felinare albastre.

dornic de ierburi
aud pentru mulți câmpia în scurgere.
spuneți-mi dacă zidurile mai rețin
aventura *anei* cu ploaia.

singur octombrie mai cântărește –
în măruntaiele pământului –
scheletul pădurii de dragoste.
toți ceilalți spun sau au spus:
„murind trebuie să se întâmple ceva.”
mă pizmuiesc sărbătorile nopții.

XIII. își zăvoreau ochii sub cumpăna
neliniștitelor duhuri –
mute grămezi de boabe și muguri.

strivit de verdele genelor căzut
când cerul înceta să plângă aș fi vrut
ca în întinderea rece să fie liniște.

să respire-n coșciuge zăpezile
și-n tăcerile umbrei ce curge.

pe drumuri păsări albe
au urme de bice.

concediu plătit. prost plătit

1. copaci. grohotișuri. ciori.
– vag anotimpul –
cu sine se ascunde podoaba.

2. dacă vine cineva?
nu. nu vine.
și-a amânat sosirea împotriva oricui.

3. „pe umeri plete-i curg râu”
trecând peste maluri.
genunchi. degete. tâmple. începutul toamnei.

4. la un moment dat a rătăcit
o clipă de-o clipă. lumina
menajeră învinsă.

5. aripa în fața casei tale
greu de știut
de îi va lega rănilile pământul.

6. de cu seară era neînstare.
vai ție povară ruginită de cu zi.

7. am copil. nu pot. niciodată nu am reușit
atâta tăcere fără de rost. nu pot am copil.

8. pieptul mă doare de atâta rugăciune.
se topește zăpada doamne.
cuvântul rămână și apa.

9. Iacom întunericul pieptului
dă târcoale fecioarei. trufia
eliberează spațiul stingându-se.

10. încuie ochii bine. bucuria acestei
cărni o mai râvnește cineva neobișnuit
cu întunericul acestei odăi.

11. în șoldurile ei steaua reflectându-se
și copilul râvnind la desfrâu. să te
privesc cum nourii mă lasă.

12. duminica-i datoare datornicilor.
delirul acesta-ți buimăcește auzul și
dincolo noaptea se închide în dincolo de uitare.
în cele zece porunci. un joc niciodată uitat.

13. bolnavă măsura timpului
nu ar putea să îți împrumute muzica.

14. zgomotul patriei
are (mă întreb) un capăt.
altceva așteptau luptătorii.

15. femeia dansa așteptând răsăritul.

ochii au stat pironiți pe miezul de noapte.
ce faci vecine cu femeia ta și a vecinului.

16. la fereastra mea s-a îngrămădit
iarba. nu știu să mânuiesc coasa. un
fluture singur cinează-n pustie.

17. dacă mă întrebi *ce mai fac* îmi
este ușor să-ți răspund. „sunt un biet
intrus lălăind tristețea.”

18. bătu-l-ar toți licuricii!
cum și-o fi închipuind el femeia –
femeia – aia – acoperiș peste clopotniță?

19. înaintea mea era ziua și în toată
măreția ei lumea. mahalaua asta-i casa –
cu pădure cu tot – și sumar îmbrăcată.

20. ziua cum a-i strânge-o de gât – îmi spun.
fața spre lege ridic-o și folos dă-i până la un
timp. ce îi în ceruri nu este și pe pământ.

21. privirea se repede peste un petec de
pământ fără iarbă. ce poate face umbra să
sufere atâta printre pietrele unui eveniment
solar – urmele nopții iau cu asalt dimineața
nopții fără de dragoste.

improvizație la geamul unei zile de vară

e seară. lumina a sfârșit în pagina unei cărți de georg traktl. dumneavoastră o spun – conștient de roiul de muște ce râvnesc de o bună bucată de vreme postul de oracol al verii ăsteia afurisite – niciodată nu ați dat dovadă / nu ați înțeles un semn / cum că v-ați împăcat cu părinții / mai ales cu tatăl care a desăvârșit fiul. și apoi – vezi tu – nu numai robii se eliberează de liniște. ieri seară ușile de pe strada asta exterminată s-au simțit groaznic. abia de se mai țineau în țâțâni / iar tu fiică a nehotărârii ți-ai atras asupra ta aplauzele robiei / dar *aceasta este ziua pe care o așteptam și am ajuns-o și o vedem* împreună.

cuvântul – ca toate veștile – *varsă zi și noapte șiroaie de lacrimi.* / nu îl lăsa / nu îi da răgaz și mai ales *ochiul tău să nu aibă odihnă!* dacă va investi în această poveste. / vezi tu *domnul a înfăptuit ce / hotărâse, a împlinit cuvântul pe care-l sorocise de multă vreme, a nimicit fără milă, a făcut din tine bucuria vrăjmașului, a înălțat tăria asupritorilor tăi* încât mă plec și spun că pașii tăi îi ard seceta verii și ochii mei știu despre trecerea ta pe lângă mine. / doar piatra – așa practică cum e – ne va odihni aceste frânturi ce încolțesc sub țarină.

orfan

un deget uitat peste umbra fecioarei
și mâța plină de foșnete
suspină în palma deschisă.

de-o vreme nu își mai găsește locul.
caili întârzie-n bătaia vântului
de o vreme se simt părăsiți.

mai jos de cărarea ce traversează
valea pomnilor – pe dreapta –
au îngenuncheat îngerii moașei.

noaptea-i plină de foșnet de șoareci.

doamne
lupii nu se pot odihni
de mila privirilor tale.
doamne
mută-ți privirea din vale.

locuință

prin odaia străină să mergi fără țintă
și peste mâini să îți plouă
din umbra spinului.

aleea cimitirului
liniștește ochiul cerșetorului.

apele menajere deversează
sub pașii oaspeților
zorindu-i să-și aleagă odaia.

numai această locuință situată
pe o stradă la întâmplare
poate străbate liniștită orașul.

pe ușă
lumina
intră bătrână
la telefon.

poate că visul ți-a ridicat palmele

orașul se dezmeticea greu /
din fereastra hotelului. / – „să cazi
ca un înger și să te ridici ca om!” –
strigă câte unul așa mai plin de sine.
În gara dosită de umbrele marginii fluieră
locomotive cu abur. /

știi că sunt locomotive cu abur
după dimineața asta afurită dintr-un oraș
care nu-i pentru tine și-n care vei fi numai a mea –

fără oaspeți și fără Dumnezeu
seara / adesea / se prelungește
într-un sunet sfâșietor de trâmbițe
mai sigură ca oricând

ieri – lângă noaptea de octombrie

prea tânără pădurea
și prea bătrână văgăuna
pentru o vânătoare la lumina veiozei

întind brațele înspre rătăcita / dimensiune
a nopții de octombrie...

așteptarea-i o biată umbră
eliberată de nerăbdare în tăcerea
conspirativă a unui glonte prea tânăr și el

printre crengile copacilor se zăresc
arcul de triumf și cimitirul satului.
ceva îmi spune să mă spăl pe mâini
de luna ce-mi iese din buzunar

sunt un morman de tăcere
ciorile nu-și mai fac veacul pe clopotniță
și-i inutil să mai poți lăcrima
ascultând armonica roșie

de jur-împrejur numai aer tare
și geamuri murdare.

omul din prag

am început să curăț sertarele de umbră și umbre.
dar plouă într-una cu zaruri așa *cum le rânduiseră
ea pentru ei și cum și le rânduiseră și pentru ei înșiși
și sămânța lor cu prilejul țipetelor* și umbra cercului
a uitat să mai dea bună-dimineța.

al nimănui / dintr-o dată nu-i
puiul cucului / doar că /
numai toamna se îmbracă /
frunza ca un șoarece / și nimeni
nu știe de ce.

eu te iubesc și tu cobori cu tabla înmulțirii în mână.
doamne cât i-ai plătit pentru această scenă obscenă
– nu de alta dar capra vecinului s-a săturat să mai
dea lapte printr-o singură țâță. / doamne îți bagă
mințile în cap și nu mai apăra fecioare necunoscute.
răbdarea mea are – și ea – o limită și tu știi că
tinerețea fără bătrânețe este o simplă vorbă goală –
și numai pentru a trece dintr-o săptămână în alta
după ultima transcriere a cronicii albe important e
să aveți puținică răbdare. / o mare ploaie banală
rânduise *cele ce se întâmplaseră și văzuseră* în
fiecare dimineță. podeaua bucătăriei scârțâie
precum biografia jucătorului ce visează adânc sub
zăpezi. / *soarele niciodată n-o să vadă noaptea*
mai mult decât umbra ce crește și nu mai apune. /

nimic noaptea

într-o zi pe ringul de dans
am simțit dimineața / cum vremea de sus
așa mergea pe fus / și deodată noaptea se așează
verde-albăstrie pe chipul unei cunoștințe
comune / dar asta nu contează / sunt lucruri
pe care nu întotdeauna le poți înțelege. / și tăcerea
poate fi mamă bună unei poveri plătând. /
noaptea ta e plină de dureri și amintiri. /
căldura patului istovește liniștea nopții. / demult /
într-o zi pe ringul de dans al orașului am văzut
cum se destramă trupurile / în timp ce sunetul
se derula sacadat și liniștitor. / jocul a fost oprit
violent / de o mână rănită. / ce noapte inaccesibilă /
și ce sărut rece pe brațul unei seri inevitabile.

orașul singur

orașul are zăvoarele trase.
nu mai dorește plictisul vizitiilor
moțând în inima mea.
în fața întunericului
o grămadă de manuscrise.
în spatele lor
surâsul nomadului
și arginții ultimei nopți de dragoste
pecetluind pacea unei clipe
de rătăcire.

nu lipsesc crucile.

le simt febra
căindu-se de singurătatea orașului.

s-a născut cu tine odată

vorbește.
haide vorbește!
cuvântul e-aproape
prea mândru încă și prea gol.

vorbește mult
și greșeala îți va rămâne
necesară râvnită apropiată.
o distracție zilnică.
o ciudată patimă împotriva puterii.
o ciudată împerechere de cruzime.

și totul numai pentru că
singur cuvântul poate să asculte
tăcerea.

poemul unui vis care nu a mai fost visat

mă aflu aproape de umbra în care dorm hulubii.
căderea virginei la vremea vecerniei anulează
însângeratul testament al liniştii. parte din
mângâiere bătrânei – tot mai tristă de-o vreme
– ia drumul bucuriei pierdute. această ultimă zi
aflată sub egida luminii felinarelor dintr-un
campus de vacanță adâncește ispita cuvântului
căzut peste pietre. semnul ispitei îngenunche
îngăduitor toamnei. în numele vestirii steaua
arde în nisipul clepsidrei. acolo și atunci în
somnul căderii ne afundam ca într-un cuvânt
sângerând pe marginea apei. cuvintele
străinului se îngrămădesc pe muchie de cuțit
asemenea cuiburilor de sub streșini. ploaia
înșeală aparențele bucuriei. e dincolo de
această dezolare. și totul se duce dracului!

cerere de intrare în toamnă

noaptea de toamnă
nu ar trebui să o împart –
strigă asfințitul / greu de lege
și aroganță
mirosind a uitare

mi-e frig și ești femeie!
sunt fiul tău cel mare!

ora din pământ
îmbracă umbre de crizanteme
și degetele tale pun întrebări
despre ziua de naștere a bărbatului

de o vreme începe să ningă tot mai des
și grădina rămâne nesăpată...
mă întorc scuipe în palme și hârlețul cedează

îmi aduc aminte de liniștea din magazin
când mi-am cumpărat prima pereche de mănuși...

această noapte de toamnă
mai păstrează ceva din dragostea mea târzie
și mirarea ta de femeie.

dependințe

a îmbătrânit spectacolul de la 24.
din ce îmbrățișare faceți parte fraților?

pantofii din fața ușii îi avertizează
pe oaspeți asupra întrebărilor.

umbra se dă jos de pe clanță.

în apusuri pământul întâmpină ploaia
și revolta îngenuncheată a locatarilor
constatându-și bătăturile din palme.

spectacolul se spală pe dinți.

mai e până la cincizeci de ani.
n-oi sta dară cu odaia pă scări.
vedeți voi cât de greu e să fii tânăr
și ostenit de zvonuri.
ideea ar fi ca să-ți vezi de rântaș
să nu te dai rotund încă de la începutul poemului.

ceas măsluit

pașii poetului în umbra cărților.
umbra încet luminându-se...

cuvântul îi este Cuvânt-ului întuneric

în întunericul din spatele cărților
poetul așteaptă cântecul bufniței

ce-a mai rămas din întuneric
s-a strecurat în poem.

dialog pe marginea unui dialog

dacă ai vrea să crezi
în al cuvântului loc
cu mine mâna dreaptă nu da
desfrâiază caii de foc
și te ascunde altunde.
singurătatea are niște unghii mult mai
prejos de cinism / și am o plăcere uneori să mă
culc pe calea ferată / așa dintr-o dată / și mai ales
așa pentru a scăpa de voi / emițătorii de timbre
tot limbind pe față și dos hagiâlâcul / unui picior
de lemn / mult prea conștient de suflarea
tatălui. / bă echime / toate ținuturile împăratului
au scris corect numele lui numai că nu s-au /
potrivit poruncile. / pentru ziua aceea –
iote mă cum au crescut unghiile alea neținând
seama de porunca împăratului / și în ruptul
capului jurau că nu boceau pentru oase /
ci – mai ales – pentru frică umbra era îngrozită.
pasărea nu a mai ajuns la puterea împăratului
și mulți se culcau în șezlonguri și asta
numai să fie înaintea porții fără să fie chemați.

dimensiunea zadarnică a aripei

nemaiavând ce vinde
ți-ai făcut rost de o boală cu febră la pat

și pentru că nu de cine ce are ce vinde depinde
ca piatra să rămână piatră
patria ne adâncea în asfințit

singurătatea pânza așteptarea sâinii
trenul autobuzul mașina carul cu boi

cartea biblioteca remușcarea
apa incendiul furtunul
drumul – par și impar –
tunelul – cu o singură intrare-ieșire –
bordelul congresul vinul visul panica
răbdarea cu care își apără locul
mai aveau egal doar în îndoielile zilnice

până la urmă
i s-a pus în vedere să își țină visul în vatră
obârșia în sine nu mai contează

tăcerea patria vioara
cenușa zgura huma consecințele
cioara – ai'altă nu cea de pe gard –
ceara uitarea frigul somnul izvoarele
plopilor – cei cu soț – umbra /
piatra / cuvântul /

conspectele / ospetele /
omagiile / lacrimile
atârându-le murdare pe sfoara din urnă –

să mergem!

patria-i o iscoadă pentru om după cules
nu te mai lega de lege
și de ospete

ai labele pătate de sânge
soarele umblă cu targa la plimbare
fericind din uitare în uitare
câte o muzică câte o îndurare câte o pădure
și mai ales câte un prea-fericit paznic de cimitir

bă și moartea vine luminând și apoi moare
d-apoi Tu ce nu cunoști decât mârâitul
și otrava trândavă a unui Cuvânt.

poem

!e frig
sub porți se odihnește toamna /
o datorie întârziată /

sub ziuă se mișcă șerpilor /
în penumbră înflorește ultima crizantemă –
dureroasă neliniște
în iarba de gheață a vânătorii se-alintă

imaginea florii-soarelui
învie apusul
rarele mișcări / au / o încredere oarbă în soare /
tu
fără vreun strigăt
te abandonezi brumei
în mângâierile nopții /

!e frig
și numai din mila nu știu cui /

cândva – un timp

pe apa în care-am crezut
visările și / lerui / nu mai pătrund
în altă parte moare o zi
și fără umbră trece ziua în beznă

până unde / de unde
cheamă cerul
sub care se odihnește hingherul
luminii / rătăcitul vecinii
scrutând lumea lacrimii
rătăcitul corb
în duritatea peisajului orb!

dureroasa liniște tace
căutându-și locul
în care să cadă în neajuns –
fără întoarcere – fără încetare –
în întâmpinarea cinei de taină /

drumul se umple de lume
și în penumbra casei scăriilor
curgerea lucioasă a zilei
lasă beznă întinsă pe pleoape /

dincolo
între ziua și noapte
amorțește o bătălie pierdută /

De același autor:

- **Fotografie după un original pierdut** (versuri), Editura LITERA, București, 1990;
- **Doctor fără arginți** (versuri), Editura DACIA, Cluj-Napoca, 1997;
- **Abatere de la dialog** (versuri), Editura ECHIM, Sighetul Marmației, 1998;
- **Mâța pe spini** (versuri), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2001;
- **Cititorul de drept comun** (versuri), Editura TIMPUL, Iași, 2002;
- **Sehonnai költemények** (versuri, lb.maghiară, trad.Fábri Sándor și Ioan J.Popescu), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2003;
- **Ningă-I-ai** (versuri, antologie de autor), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2004;
- **Ocupantul provinciei** (versuri), USR & Redacția Publicațiilor pentru Străinătate, București, 2004;
- **Eu, celălalt** (versuri), Editura Academiei ORIENT-OCCIDENT, București, 2005;
- **Defăimarea liniștii** (haiku), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2006;

În colaborare:

- **Portret de grup cu Laurențiu Ulici** (evocări, amintiri, comentarii; cu Gheorghe Pârja și Ioana Petreuş), Editura DACIA, Cluj-Napoca, 2002;
- **Umbra noastră cuvântul. Serile de Poezie „Nichita Stănescu” de la Desești: 1979-2003** (antologie; cu Gheorghe Pârja), Editura ECHIM, Sighetul Marmației, 2003.

cuprins

Gheorghe Grigurcu: *echim vancea pe „drumul mătăsii”* 5

căderea din timp

te bucură și te lasă iubită	11
insomnia bătrânului fiu	13
sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă	14
elegie	15
nu pleca lăsând ușa deschisă	16
tratat (fals) de rectificare a unor nereguli	17
iar am crezut	18
oaspete	19
pe trotuar întunericul	20
între pietre îngenunche poezia	21
braconaj	22
un semn	23
acolo unde umbra	24
săptămâna asta s-a oprit lângă far. jos pălăria!	25
cu soarele-n ochi	26
carte la închis de pleoape	27
odihna păsării de pradă. iubirea și moartea	28
o noapte care nu ia sfârșit odată cu zorii	29
după eveniment	30
desfigurata stare a unui schimb de opinii	31
la o adică noaptea nopților te va surprinde...	32
batista de doliu	33
osânda de uitare	34

vârsta haotică

în spatele lemnului de cruce	37
frica de poem	39
început	40
șearpele greu de timp	41
așa cum lumina	42
drumul închinat apei și zeului	43
să nu pleci în noaptea aceasta	44
povestea pierdută	45
noaptea adesea lasă afară umbra după-amiezii	46
dansul	47
discurs	48
oceanul singur străin	50
o seară cu o doamnă	51
poem pentru vina când vorbim	52
concediu plătit. prost plătit	60
improvizație la geamul unei zile de vară	63
orfan	64
locuință	65
poate că visul ți-a ridicat palmele	66
ieri – lângă noaptea de octombrie	67
omul din prag	68
nimic noaptea	69
orașul singur	70
s-a născut cu tine odată	71
poemul unui vis care nu a mai fost visat	72
cerere de intrare în toamnă	73
dependințe	74
ceas măsluit	75
dialog pe marginea unui dialog	76
dimensiunea zadarnică a aripei	77
poem	79
cândva – un timp	80

Timbrul literar (TL),
2% din prețul de vânzare al cărții,
s-a virat Uniunii Scriitorilor din România
Cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 01171 0001
BCR – Sucursala UNIREA, București

Apărut: 2007

84